

ופשטיגן: **תא שמע**, כתוב "ואם לא יגאל את השדה [הבעלים] וגו' **לא יגאל עוד**", ולמדנו: שמשגיג יוכל שוב אין הבעלים יכולים לגאול שתחזור להיות בידם שדה אחוזה, שלא תצא מידם לכהנים. יכול שנאמר, **שלא תהא נגאלת** על ידם אפילו **שתהא לפניו** של הבעלים **כשדה מקנה הנקנית** מן ההקדש, שיוצאת מן הקונה לכהנים ביובל! כלומר: שאינו גואלה לגמרי, **תלמוד לומר: "לא יגאל עוד"**, והיה לו לומר "לא יגאל" בלבד, ללמד: **לכמות שהיתה אחוזה אינה נגאלת** שהרי כתוב "לא יגאל". **אבל נגאלת** לבעלים **שתהא לפניו כשדה מקנה**, ותצא ממנו ביובל לכהנים.

ומפרשינן לברייתא: **אימת**, באיזה זמן באנו לרבות גאולת בעלים להיות לפניהם כשדה מקנה? **אילימא ביובל ראשון** וקודם שבאה שנת היובל, זה אי אפשר, **ואמאי היינו אומרים שאינה נגאלת**, והרי אפילו שדה **אחוזה נמי הויא** בגאולת הבעלים — קודם שנת היובל הראשונה? **אלא פשיטא**, שבאנו לרבות גאולת בעלים **ביובל שני** [קודם שבאה שנת היובל השני] שאז אינה נגאלת להיות להם שדה אחוזה, שהרי כתוב "לא יגאל", ובזה הוא שמרבה הכתוב שמכל מקום נגאלת, להיות לבעלים שדה מקנה.

עוד מפרשינן: **ולמאן**, כלומר: מי הוא התנא בברייתא שדורש "עוד" כך? **אי לרבי יהודה ורבי שמעון**, הם שדרשו שביובל שני תיגאל? זה אי אפשר! שהרי לדעתם כבר ביובל ראשון **לכהנים נפקא! אלא לאו: רבי אליעזר** הוא שדורש כן, שלדעתו ביובל שני עדיין ביד הקדש היא.

והשתא פשטיגן האיבעיא: **ושמע מינה**

הראשונים **אינה נגאלת, אבל נגאלת שתהא לפניו** של בעלים הראשונים **כשדה מקנה**.

והשתא הדרינן ומקשינן: שמאחר שנדחה הפירוש בברייתא הראשונה ב"לא יגאל", ואין מקור לדברי רבי אליעזר שאין שדה יוצאת מן ההקדש לכהנים אם לא נגאלה על ידי אחר, אם כן: **מאי הוי עלה** בטעמו של רבי אליעזר, ומנין למד כן?

ומפרקינן: **אמר רבא: אמר קרא "והיה השדה בצאתו ביובל קודש וגו' לכהן וגו'", וממה שאמר "בצאתו ביובל", משמע שכבר ידענו שתצא ביובל מפרשת מוכר שדה אחוזה, אלא שלימדנו תורה שכשתצא — לכהנים תצא, ובעל כרחך מדבר הפסוק **בצאתו ביובל מיד אחר** שקנאה מן ההקדש, שבזה ידענו שתצא ביובל, כיון שהוא בכלל קנין שדה אחוזה שחוזר ביובל. ואם כן אין בכלל הפרשה, שדה שהיא עדיין ביד הקדש, שנוכל ללמוד שתצא ביובל לכהנים, שהרי על שדה זו שהוקדשה ולא נמכרה, עדיין לא שמענו שיוצאת ביובל, והפסוק הלא משמע שכבר שמענו כן.**

כ-ב **איבעיא להו: לדעת רבי אליעזר שאף אחר היובל הראשון נשארת השדה ביד ההקדש, כיצד דין גאולת בעלים ביובל שני?**

והכי מיבעי לן: **כאחר** שגואל מיד הקדש **דמו** שאין נעשית לו שדה אחוזה ויוצאת לכהנים ביובל. **או לא** כאחר הוא אלא כבעלים ביובל ראשון, שכשם שביובל ראשון נגאלת לבעלים והיא להם כשדה אחוזה ואינה יוצאת לכהנים, כך ביובל שני גואלים וחוזרת להם.

בעלים ביובל שני כאחר דמו, שהרי אמרנו, שאינה נגאלת להם להיות שדה אחוזה.

ודחינן לה: ותסברא, שכן הוא פירוש הברייטא כדפירשנו! והרי אם כן רבי יהודה ורבי שמעון הסוברים שיוצאת מההקדש ביובל ראשון לכהנים, ואינם יכולים לפרש את היתור "עוד" כמו שפירשנו, האי "עוד" מאי רשוי ביה? ובעל כרחנו צריך לפרש את כוונת הברייטא באופן אחר, ונדחית פשיטות האיבעיא.

והשתא מפרשינן פירוש אחר בברייטא: אלא הכא במאי עסקינן: בשדה שיצאה לכהנים ביובל, ומשהגיע ליד כהן הרי היא לו "שדה אחוזה" שנאמר: "לכהן תהיה אחוזתו", והקדישה כהן אחר היובל, ואתו בעלים הראשונים למיפרקה כשאר אדם, סלקא דעתך אמינא אם לא הרבוי "עוד", שלא תפרוק כלל, ואפילו שתהא להם כשדה מקנה, שכיון שלא גאלה בהקדש ראשון שלו לא יפדנה כלל, תלמוד לומר: "לא יגאל עוד" ביובל שני, ללמד: לכמות שהיתה שדה אחוזה — שאינה יוצאת לכהנים מבעליה — אינה נגאלת, אבל נגאלת אפילו לבעלים הראשונים שתהא לפניו כשדה מקנה ותצא לכהנים.

ומסייעינן הך פירושא: והתניא: כתוב, בפרשת שדה מקנה שנקנית מבעל האחוזה, והקדישה הקונה וגאלה אחר מיד ההקדש "בשנת היובל ישוב השדה לאשר קנהו מאתו", יכול כוונת הכתוב שיחזור לגזבר שלקחה הימנו בפדיון שנתן להקדש? תלמוד לומר: "לאשר לו אחוזת הארץ" הוא בעל האחוזה שמכרו למקדיש.

יאמר הכתוב "לאשר לו אחוזת הארץ" ודי בכך, מה תלמוד לומר: "לאשר קנהו מאתו"? ללמד: שדה אחוזה שיוצאת לכהנים ביובל, ומכרה כהן שקיבלה מן ההקדש, והקדישה לוקח והיא אצלו שדה מקנה, וגאלה אחר מיד הקדש, ובכל הקדש שדה מקנה, משהגיע יובל חוזרת לבעל האחוזה, ואם כן יכול תחזור לבעלים הראשונים הוא הישראל שהיתה לו מתחילה שדה אחוזה? תלמוד לומר: ישוב השדה לאשר "קנהו" מאתו, ואי אפשר לפרש שתחזור לישראל בעל האחוזה הראשון שהקדישה, שהרי לא נקנית כלל מאתו אלא הקדישה, אלא לכהן חוזרת שממנו קנאה המקדיש השני, שהיא לו "עכשיו" אחוזה.

הרי למדנו, שכיון שלא גאלו הבעלים הראשונים ביובל ראשון ויצאה השדה לכהן — ומכרה, שוב אינה חוזרת להם להיות שדה אחוזה על ידי חזרת יובל, וראיה למה שהתפרש בברייטא הראשונה, שמיצאה השדה לכהן — והקדישה, שוב אינה חוזרת להיות להם שדה אחוזה על ידי גאולה, מהפסוק "לא יגאל".

ומפרשינן: ואיצטריך גם למיכתב "לאשר קנהו" שלא תחזור שדה אחוזה שיצתה לכהנים ביובל לבעלים הראשונים להיות להם שדה אחוזה, ואיצטריך למיכתב "לא יגאל" — השדה שיצתה לכהנים — לבעלים הראשונים על ידי גאולה להיות להם שדה אחוזה.

וטעמא: דאי כתב רחמנא "לא יגאל" שמדובר בשדה "שהקדישה" הכהן, היינו אומרים, דוקא בזה אינה חוזרת לבעלים הראשונים להיות להם שדה אחוזה כיון דלא

ללמד: **לכמות שהיתה שדה אחוזה לבעלים הראשונים אינה נגאלת, אבל נגאלת שתהא לפניו של בעלים הראשונים כשדה מקנה.**

והשתא הדריןן לאיבעיא דידן: שמאחר שנדחה הפירוש בכרייתא ב"לא יגאל", אם כן **מאי הוי עלה על הספק** אם גאולת בעלים ביובל שני כאחר הם, ויוצאת לכהנים. או נעשית להם שדה אחוזה, ואינה יוצאת לכהנים?

ופשטינן: **תא שמע, מברייתא שכתוב בה מפורש, רבי אליעזר אומר: גאלה בעלים ביובל שני, יוצאת לכהנים ביובל, שכאחר הם.**

ותמהינן: **אמר ליה רבינא לרב אשי, האנן במשנתנו לא תנן הכי, שהרי שנינו: רבי אליעזר אומר: לעולם אין הכהנים נכנסין לתוכה עד שיגאלנה "אחר", ומשמע אחר ולא בעלים, ואם גאלוה בעלים אין נכנסין לתוכה!?**

ומשנינן: **אמר ליה רב אשי לרבינא: זה שיש לדייק "אחר" ולא בעלים, היינו להוציא בעלים שגאלוה ביובל ראשון, אבל בעלים ביובל שני אף הם כאחר דמו ובכלל "יגאלנה אחר" של משנתנו הם.**

איכא דאמרי שפושים כן:

תא שמע: **רבי אליעזר אומר גאלה בעלים ביובל שני "אינה" יוצאת לכהנים ביובל, שבעלים ביובל שני הם כבעלים ביובל ראשון, שנעשית להם אחוזה ואינה יוצאת לכהנים.**

קא הדיא כלל, כלומר: שכבר פקע ממנה דין חזרה לכהן שהוא בעל האחוזה להיות אצלו הקדש שדה אחוזה, שהרי הקדש שדה אחוזה אינה חוזרת ביובל, ומשום כך אינה חוזרת לבעלים הראשונים להיות להם אחוזה. אבל הכא בדרשה "לאשר קנהו מאתו" שמדובר בשדה "שמכרה" כהן, דקא הדיא, כלומר: שיש בה דין חזרה ביובל לבעל האחוזה [כשאר שדה מקנה שהקדישה], ואם כן תיהדר למרא קמא שהוא בעל האחוזה הראשון, לכן: כתב רחמנא "לאשר קנהו" שאע"פ שחוזרת — אינה חוזרת לבעלים הראשונים, אלא לכהן בעל האחוזה עכשיו.

ואי כתב רחמנא רק "לאשר קנהו" שמדובר בחזרה "ביובל", היינו אומרים שדוקא כאן אינה חוזרת לבעל האחוזה הראשון כיון דלא קיהבי בעלים דמי השדה להקדש, ואנו דנים שתחזור לו בחנם כשאר יציאת יובל, ומשום כך אינה חוזרת לבעל האחוזה הראשון, אלא לכהן בעל האחוזה. אבל הכא בפסוק "לא יגאל" שמדובר בחזרה להיות שדה אחוזה על ידי גאולה, דיהבי בעלים הראשונים דמי השדה להקדש, ואם כן תיקום בידיהו של בעלים הראשונים ותהיה להם שדה אחוזה שאינה יוצאת ביובל, לכן: כתב רחמנא "לא יגאל" שאף על ידי נתינת דמים אינה חוזרת לבעלים הראשונים.

תו מפרשינן: **ואי כתב רחמנא "לא יגאל" לבד, ולא כתב "לא יגאל עוד" הוה אמינא לא תיפרוק כלל — מהקדש, השדה שיצתה לכהנים והקדישה כהן — על ידי בעלים הראשונים, ואפילו להיות להם שדה מקנה כשאר פודים, לכן: כתב רחמנא "עוד",**

חוזרת לאביו ביובל.

הלוקח שדה מאביו, ומת אביו והוא יורשו ואחר כך הקדישה, הרי היא כשדה אחוזה ונפדית בחמשים סלעים, ויש בה יציאה לכהנים ביובל.

ואם הקדישה ואחר כך מת אביו, הרי היא כשדה מקנה, כיון שבשעת הקדשו היתה בידו שדה מקנה, וכן נפדית בשויה. ואם נגאלה מן ההקדש על ידי אחר חוזרת לבן ביובל ואינה יוצאת לכהנים, שהרי בשעה שהקדישה לא היה גופה שלו שעתידה לחזור לאביו ביובל, וכשאר מקדיש שדה מקנה הוא, שאם נגאלה על ידי אחר חוזרת לבעל האחוזה ביובל, וכאן שהבן ירש כח שהיה לאביו, חוזרת לו ביובל, דברי רבי מאיר.

רבי יהודה ורבי שמעון אומרים: הלוקח שדה מאביו והקדישה ואחר כך מת אביו צהרי היא מעכשיו כשדה אחוזה ונפדית בחמשים כסף ויש בה יציאה לכהנים ביובל, שנאמר: "ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו יקדיש וגו'" דין שדה מקנה לה, ודרשינן: שדה שאינה ראויה בשעת ההקדש להיות שדה אחוזה, הוא דהוי שדה מקנה, יצתה זו שהיא ראויה⁽³⁸⁾ בשעת

ולפי האיכא דאמרי, כך אמר ליה רבינא לרב אשי: אף אנן נמי תנינא במשנתנו, שהם כבעלים ביובל ראשון, שהרי שנינו: רבי אליעזר אומר לעולם אין הכהנים נכנסין לתוכה עד שיגאלנה אחר, ומשמע אחר ולא בעלים.

אמר ליה רב אשי לרבינא: אי ממתניתין אין הכרח שהם כבעלים ביובל ראשון, שהוה אמינא בעלים ביובל שני כאחר דמו ובכלל "יגאלנה אחר" הם, ועל כן קמ"ל הברייתא, שבעלים ביובל שני אין דינם כאחר, אלא הם כבעלים ביובל ראשון.

מתניתין:

היורש שדה מאביו או משאר מורישיו, זו היא שדה אחוזה שאם הקדישה נפדית בחמשים סלעים לבית כור, ויש בה יציאה ביובל לכהנים.

הלוקח שדה אחוזת אביו או שאר מורישיו, הרי זו חוזרת לאביו ביובל, ואין קנינו בה אלא קנין פירות, וקנין הגוף לאביו, כשאר מוכרי שדה אחוזה. ואם הקדישה הרי זו בכלל הקדש שדה מקנה שנפדית מן ההקדש בשויה, ואין בה יציאה ביובל לכהנים, אלא

אך הביא הגרי"ז שבתוספות בגיטין [מח א] מבואר שהאחים שחילקו את ירושת אביהם, אפילו אם האחין שחלקו הם לקוחות זה מזה וחוזרת הקרקע ביובל מכל מקום יש לזה דין שדה אחוזה, ואם הקדיש אחד מהם את חלקו הרי זה יוצא לכהנים ביובל.

ומבואר מדברי התוספות האלו שאין הדין תלוי בחזרה ביובל, אלא הכל תלוי בשם שדה

38. תמה הגרי"ז שהרי מבואר בהמשך המשנה שהטעם ששדה מקנה אינה יוצאת לכהנים היא משום שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו, ואם כן, מה בכך שהיתה השדה ראויה להיות לו שדה אחוזה. אך הרי בשעת ההקדש שהיה אביו חי היא היתה אצלו שדה מקנה ואינה שלו [רק עד היובל] ונשאר הטעם שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו.

ההקדש להיות שדה אחוזה לכשימות אביו, ללמד: שמשמת אביו אין בה דין שדה מקנה, אלא שדה אחוזה.

שדה מקנה שהקדישה הלוקח אינה⁽³⁹⁾ יוצאה לכהנים ביובל, שאין אדם⁽⁴⁰⁾ מקדיש⁽⁴¹⁾ דבר שאינו שלו לאחר היובל, שהרי שדה זו לא היתה שלו אלא עד היובל, שביובל חוזרת למוכרו לו, שהוא בעל האחוזה.

הכהנים והלויים מקדישין שדה בערי הלויים שקיבלו בארץ לעולם, וגואלין הכהנים והלויים שדה שבעריהם לעולם, בין לפני

היובל בין לאחר היובל וחוזרת להיות להם שדה אחוזה, שנאמר: "גאולת עולם תהיה ללויים".

גמרא:

תנו רבנן: מנין ללוקח שדה מאביו, "והקדישה ואח"כ מת אביו", מנין שתהא לפניו מעכשיו כשדה אחוזה? תלמוד לומר: "ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו יקדיש וגו'" דין שדה מקנה יש לה, ודורשים: שדה שאינה ראויה בשעת הקדש להיות שדה אחוזה יש לה דין שדה מקנה,

חוזרת ביובל לבעלים. אך לא הזכיר רש"י שגם כשפדאה המקדיש חוזרת לבעלים ביובל. וביאר המשנה למלך שבאופן הזה פשוט, כיון שהיא ביד הקונה עצמו היא חוזרת לבעלים ואינה יוצאת לכהנים, ולא הוצרך רש"י להזכיר זאת.

40. ביאר התוספות יום טוב שאף על פי שזה פסוק מפורש, מכל מקום כותבת על זה המשנה טעם שאין אדם מקדיש וכו' כי יש מכך נפקא מינה.

כי בפסוק מדובר רק שכשפודה המקדיש אינה יוצאת לכהנים ביובל, ואומרת המשנה שהטעם הוא משום שאין אדם מקדיש וכו', וממילא הוא הדין כשפדאה אחר או שלא נפדתה כלל גם כן חוזרת ביובל לבעלים ואינה יוצאת לכהנים.

41. הגרי"ז דייק מזה, שבעצם גם שדה מקנה היא בכלל הדין שיוצאת הקרקע ביובל לכהנים, ורק משום שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו היא חוזרת לבעלים ביובל.

אמנם המנחת חינוך [שנה ט] כתב, שהקונה

אחוזה ושדה מקנה, ששדה אחוזה יוצאת לכהנים ושדה מקנה חוזרת לבעלים הראשונים. ואם כן, מובנים דברי רבי יהודה ורבי שמעון, כיון שראויה להיות שדה אחוזה יש לה כבר בשעת ההקדש שם שדה אחוזה ובוה תלוי היציאה לכהנים ביובל.

39. כתבו התוספות, שמשמע בפשטות ששדה מקנה שחוזרת לבעלים ביובל זה רק כשנפדתה מההקדש, אבל כשהיא ביד ההקדש אינה חוזרת לבעלים ביובל.

ובביאור סברת התוספות לחלק שמהקדש לא תחזור לבעלים, כתב המשנה למלך [פ"ד מערכין הכ"ו] שזה משום שאין הקדש יוצא בלא פדיון, וכמבואר בגמרא בפרק תשיעי לגבי הקדש בן לוי שאינו יוצא מההקדש מהטעם שאין הקדש יוצא בלי פדיון. אך תמה המשנה למלך שכאן לא יועיל הטעם הזה כנגד הסברא שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו.

ושוב הביאו התוספות רש"י בחומש פירש ששדה מקנה יוצאת ביובל גם מיד ההקדש וחוזרת לבעלים בחנם, ורש"י שם בחומש הזכיר שבין אם פדאה אחר בין אם היא ביד הגזבר

יצתה זו שראויה בשעת הקדש להיות שדה אחוזה, דברי רבי יהודה ורבי שמעון.

רבי מאיר אומר, כך דורשים: מנין ללוקח שדה מאביו "ומת אביו ואח"כ הקדישה", מנין שתהא לפניו כשדה אחוזה כיון שירשה קודם שהקדישה? תלמוד לומר: ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו יקדיש וגו' דין שדה מקנה יש לה, ודורשים לדעת רבי מאיר כך: שדה שאינה ממש שדה אחוזה בשעת הקדש יש לה דין שדה מקנה, יצאת זו שהיא שדה אחוזה ממש בשעת הקדש, ונאיננו דורש כרבי יהודה ורבי שמעון, שהפסוק בא למעט אף שדה "שראויה" בשעת הקדש להיות שדה אחוזה].

ומיבעי לן: לימא רבי יהודה ורבי שמעון שסוברים שהפסוק בא ללמד, על שדה "שירשה אחר שהקדישה", ולא על שדה "שהקדישה אחר שירשה", כיון שהם סוברים שלזה לא צריך פסוק, ובעל כרחך, "אשר לא משדה אחוזתו" בא ללמד אף על שדה שירשה אחר שהקדישה, בהא קמיפלגי, על רבי מאיר שסובר שאף ל"הקדישה אחר שירשה" צריך פסוק:

דרבי מאיר סבר: קנין פירות שהיה לבן כשלקחה מאביו [שהרי כיון שחוזרת לאביו ביובל אין לו אלא קנין פירות] כקנין הגוף דמי וכאילו קנויה לו לגמרי, נמצא שכשמת אביו לא הוסיפה⁽⁴²⁾ לו ירושת אביו כלום בקנין השדה, שכבר קנויה היא לו מתחלה, ואם כן אם לא שלימדנו תורה שנעשית לו שדה אחוזה על ידי מיתת אביו, היינו אומרים שעדיין שדה מקנה היא — ואף שמת אביו קודם שהקדישה — ועל כן סובר רבי מאיר שאין לנו לרבות אלא חידוש זה, ואין מקור ללמוד שאף אם מת אביו אחר ההקדש הרי היא שדה אחוזה מעכשיו.

אבל רבי יהודה ורבי שמעון שסוברים שאין צריך הפסוק ללמדנו שנעשית לבן שדה אחוזה אם מת אביו וירשה קודם שהקדישה, סברי: קנין פירות שהיה לבן כשלקחה מאביו לאו כקנין הגוף דמי, נמצא שכשמת אביו נתוסף לו מכח ירושת אביו קנין הגוף בשדה. ואם כן פשוט ששדה אחוזה היא לו, ובעל כרחך בא הפסוק לרבות, מת אביו אחר שהקדישה.

ופשטינן: אמר רב נחמן בר יצחק: בעלמא, כלומר: באמת, אף לרבי שמעון ורבי יהודה קנין פירות כקנין הגוף דמי, וצריך פסוק

אחוזת יוצאת לכהנים ולא שדה מקנה ואפילו כשלא שייך הטעם שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו.

42. תמה הגרי"ז, שהרי פשוט שאפילו אם קנין פירות כקנין הגוף. אך חוץ מזה נשאר הקנין הגוף עצמו, ואם כן, ודאי שנוסף לבן במיתת האב קנין הגוף שעד עכשיו היה שייך לאב.

קרקע לשישים שנה שהדין הוא שביובל אינה חוזרת לבעלים, אם הקדיש אותה הלוקח אין היא יוצאת לכהנים ביובל, ואף על פי שהיא שייכת ללוקח גם אחרי היובל ולא שייך הטעם שאין אדם מקדיש וכו' מכל מקום אינה יוצאת לכהנים.

וביאר המנחת חינוך שהטעם שאומרת המשנה משום שאין אדם מקדיש וכו' זה טעם לרוב המקרים. אך שוב נקבע הדין שרק שדה

לעולם, אפילו ישראל נמי?

ומבארין: וכי תימא, שזה שכתוב מקדישים לעולם, לחדש: שמקדישים אפילו בשנת היובל עצמה מה שאין כן בישראל! הניחא לשמואל דאמר בתחילת הפרק, שבישראל בשנת היובל עצמה לא קדשה, קמ"ל המשנה דכהנים ולויים מקדישין⁽⁴³⁾ לעולם. אלא לרב שסובר שישראל גם מקדישים בשנת היובל, עדיין יקשה מאי איריא כהנים ולויים שמקדישים לעולם, אפילו ישראל נמי?

ומפרקין, אמר לך רב: ולמעמיד שאתה מפרש ש"לעולם" בא להשמיענו שבשנת היובל מקדישים, יקשה לך הכתוב במשנה "בין לפני היובל בין לאחר היובל", למה לי, הרי גם בישראל כך הוא הדין! אלא בעל כרחך אידי דתנא רישא בתחלת הפרק לשון "לפני היובל" כדקתני "אין מקדישין לפני היובל פחות משתי שנים" ו"לאחר היובל" כדקתני "אין גואלין לאחר היובל פחות משנה אחת", תנא נמי סיפא בלשון זה "בין לפני היובל בין לאחר היובל". וכיון שכך גם על הקושיא למה לי מקדישים לעולם, יש לומר: ואידי דתנא רישא דיני קדושה וגאולה כדקתני: "אין מקדישין" ו"לא גואלין", תנא נמי סיפא לשון זה "מקדישין וגואלין", ואף על גב ש"מקדישין" אינו דין מיוחד לכהנים ולויים. מכל מקום, כיון שאמר "גואלין" לעולם, אמר גם "מקדישין" לעולם, כמו ברישא.

ללמדנו שאם מת אביו קודם שהקדישה — וכבר קנינו של בן כקנין הגוף — נעשית לו בירושת אביו שדה אחוזה. והכא שסוברים רבי יהודה ורבי שמעון שהפסוק בא ללמדנו שאפילו מת אביו אחר שהקדישה היא שדה אחוזה זה משום שקרא אחר אישכח ודרוש ממנו שאף זה נחשב שדה אחוזה, שאם לא כך, לכתוב רחמנא: "ואם את שדה מקנתו אשר לא אחוזתו יקדיש וגו'". בלי "משדה" אחוזתו, אי נמי: לכתוב "אשר לא שדה אחוזה", שלשונות אלו היה משמע למעט שדה שהיא אחוזה בשעת ההקדש, מאי "משדה אחוזתו", בעל כרחך ללמד: שדה שאינה ראויה בשעת ההקדש להיות שדה אחוזה, היא בדין שדה מקנה, יצתה זו שירשה אחר שהקדישה, שראויה היתה בשעת ההקדש להיות אחר כך שדה אחוזה.

שינוי במשנה: הכהנים והלויים מקדישין לעולם וגואלין לעולם.

ומקשינן: בשלמא "גואלין לעולם", איצטריך למשנה לומר שהלויים גואלים לעולם, ובא לאפוקי מישראל, דלא פרקי את ההקדש אלא עד יובל שאז יוצאת לכהנים, ועל כן קא משמע לן דכהנים ולויים גואלין לעולם שההקדש שלהם אינו יוצא ביובל לכהנים, ונגאל לבעלים. אלא זה שכתוב שהכהנים והלויים "מקדישין לעולם", מאי איריא כהנים ולויים, וכי רק הם מקדישין

הדרן עלך אין מקדישין

43. כבר יוצאה זו שאינה קדושה ודאי שלא תתקדש. אך הקדש הלויים כיון שאינו יוצא ביובל

43. והטעם הוא, שרק בישראל כיון שיוצאת ביובל לכהנים שייך הק"ו של שמואל שקדושה